

LATIN, KORT LÄROKURS 13.3.2020

Slutgiltiga beskrivningar av goda svar 12.5.2020

Grunderna enligt vilka bedömningen gjorts framkommer i de slutgiltiga beskrivningarna av goda svar. Uppgiften om hur bedömningsgrunderna tillämpats på examinandens provprestation utgörs av de poäng som examinanden fått för sin provprestation, de slutgiltiga beskrivningarna av goda svar och de föreskrifter gällande bedömningen som nämnden gett i sina föreskrifter och anvisningar. De slutgiltiga beskrivningarna av goda svar innehåller och beskriver inte nödvändigtvis alla godkända svarsalternativ eller alla godkända detaljer i ett godkänt svar. Eventuella bedömningsmarkeringar i provprestationerna anses vara jämfällbara med anteckningar och sålunda ger de, eller avsaknaden av markeringar, inte direkta uppgifter om hur bedömningsgrunderna tillämpats på provprestationen.

Fulla poäng kan endast ges för ett svar som inte innehåller felaktig information.

Provprestationerna får inte kopieras. De är sekretessbelagda handlingar.

Innehåll i fullpoängsvar:

Del I: Läsförståelse (169 p.)

1. Marcus Porcius Cato (89 p.) (textsvär)

Marcus Porcius Cato föddes i en enkel familj i staden Tusculum. Innan han flyttade till Rom och började verka på Forum bodde han som ung i de Sabinska bergen, eftersom han där hade en lantgård han hade ärvt av sin far. Där ägnade han sig åt jordbruk och levde ett enkelt liv. Liksom sina förfäder arbetade han med sina egna händer och nöjde sig med enkla måltider, en enkel klädsel och en ordinär bostad. Ända till sin ålderdom klagade han på kvinnors, mäns och ämbetsmäns girighet och lyxliv. Han ansåg att dessa två laster var en påfrestning för staten, och han var rädd att de skulle leda till Roms fall, liksom till många andra stora rikens. Han var också en god far och en god äkta man. Cato lärde själv sin son läsa, trots att han hemma hade en slav som var en utmärkt lärare och hade undervisat många barn. Cato ansåg emellertid att det var olämpligt att en slav skulle tillrättvisa hans son och rycka honom i öronen. Därför undervisade han själv sin son läskunskap/litteratur och lagarna, och tränade själv honom i stridskonst och ritt. Han ansåg att en man som slog sin hustru eller sina barn borde bestraffas hårt.

2. Lex Oppia (80 p.) (textsvär)

2.1. Hur förhöll man sig till att Cato försökte bli senator och varför (två orsaker)? (12 p.) (textsvär)

Många motsatte sig det (4 p.); de var rädda för hans stränghet (4 p.), han var en uppkomling (4 p.).

2.2. Hur förklarar texten uttrycket *homo novus*? (8 p.) (textsvär)

- En människa av enkel härkomst (4 p.) som nått de högsta ämbetena (4 p.).
- 2.3. Vad gjorde Cato mot Manilius och varför? (8 p.) (textsvär)
Han uteslöt Manilius ur senaten (4 p.) eftersom Manilius hade omfamnat sin hustru (under dagtid i sin dotters åsyn) (4 p.).
- 2.4. Vad berättas om förhållandet mellan Cato och hans fru? (4 p.) (textsvär)
Cato lät hustrun omfamna honom bara under åskväder (4 p.).
- 2.5. Vad brukade Cato skämtsamt säga? (4 p.) (textsvär)
Att han var lycklig då det åskade (4 p.).
- 2.6. Vad gjorde romarinnorna (två saker) och varför? (12 p.) (textsvär)
De steg fram i offentligheten (4 p.) och bönföll senaten att upphäva Oppius lag (4 p.) så att de kunde få tillbaka sina prydnader (4 p.).
- 2.7. Vad har enligt Cato redan skett i hemmen? (4 p.) (textsvär)
Kvinnorna hade redan tagit männens frihet ifrån dem (4 p.).
- 2.8. Vad säger Cato att kvinnorna vill (tre saker)? (12 p.) (textsvär)
De vill klä sig i guld och purpur (4 p.), att det inte ska finnas någon gräns för lyx (4 p.) och (att det skulle finnas) frihet i alla frågor (4 p.).
- 2.9. Vad lyfter Cato fram om förfädernas tid (tre saker)? (12 p.) (textsvär)
Det fanns ingen lyx (4 p.), kvinnor fick inte sköta några angelägenheter självständigt (4 p.), kvinnor skulle vara under sina föräldrars, bröders eller äkta mäns kontroll (4 p.).
- 2.10. Vad säger Cato om Oppius lag? (4 p.) (textsvär)
Att den inte skulle upphävas (4 p.).

Del II: Grammatik (30 p.)

3. Kasusformer (10 p.) (flervalssvär)
- 3.1. *petenti* (2 p.) (flervalssvär)
dativ (2 p.)
- 3.2. *senatu* (2 p.) (flervalssvär)
ablativ (2 p.)
- 3.3. *vidente* (2 p.) (flervalssvär)
ablativ (2 p.)
- 3.4. *ioco* (2 p.) (flervalssvär)
ablativ (2 p.)
- 3.5. *felicem* (2 p.) (flervalssvär)
ackusativ (2 p.)
4. Deponensverb (4 p.) (textsvär)
natus (est), osculatus (esset), amplecteretur, querebatur, verebatur (poängsättning 2 x 2 p.)
5. Konjunktiv (6 p.) (textsvär)
abrogarent, redderent, sit, agerent (poängsättning 3 x 2 p.)

6. Tempusformer (10 p.) (flervalssvar)

- 6.1. Ange rätt tempus för det understrukna verbet. (2 p.) (flervalssvar)
perfekt (2 p.)
- 6.2. Ange rätt tempus för det understrukna verbet. (2 p.) (flervalssvar)
presens (2 p.)
- 6.3. Ange rätt tempus för det understrukna verbet. (2 p.) (flervalssvar)
imperfekt (2 p.)
- 6.4. Ange rätt tempus för det understrukna verbet. (2 p.) (flervalssvar)
perfekt (2 p.)
- 6.5. Ange rätt tempus för det understrukna verbet. (2 p.) (flervalssvar)
pluskvamperfekt (2 p.)

Del III: Flervalssuppgift (10 p.)

7. *Disticha Catonis* (10 p.) (flervalssvar)

1. praepetis (2 p.)
2. loquatur (2 p.)
3. leti (2 p.)
4. mortem (2 p.)
5. bibentis (2 p.)

Övrigt att beakta i bedömningen

Bedömning av skrivprestationer

Fel/problemställen markeras alltid med understrykning. Varje understrykning behöver inte kommenteras verbalt, men om man så vill kan vilket ställe som helst preciseras i kommentarsfältet.